

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1626

Sacramentorum Maiestas, & Ordinis præcipua quædam excellentia. Capvt
XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68724)

SACRAMENTORVM MAIE-
stas, & Ordinis præcipua quedam
excellencia.

CAPVT XII.

Cum Ba-
ptismo nihil
comparan-
dum.

Qvod si Ecclesiam iam constitutam con-
sideres, & eam augustissimam, quam à
cælesti sponso accepit sacramentorum
dotem, fertilissima dicendi seges, maior etiam
admirationis ratio suggeretur. Quos mihi
fontes ex toto illo historię naturalis appa-
ratu, quam aquarum salubritatem, quæ fa-
lientium venarum miracula inuenies cum
baptismo comparanda? quo Dæmonum vires
tamquam in humido serpentes deficiunt, quo
tota inferorum machinatio refingitur, quo
eluto corpore induit animus sanctitatem. De
quo certe, & reliquis Ecclesię mysterijs mul-
ta hic meditatatur animus: sed ad singularem
ordinis maiestatem mea festinat oratio.

Sacerdotij
potestas ad-
mirabilis.

Quanta est Deus bone! quam stupenda!
quam pene incredibilis hæc potestas! quæ
non vno contēta munere, duas easq; omnium
amplissimas diuinæ virtutis dotes amplexa
est Eucharistię consecrationem, & integram
peccatorum condonationem. Quid ergo iam
mirer ad vnā Moysis virgam, modo cruen-
tos amnes fluxisse, modo discessisse maria,
modo in se resoluta coaluisse, modo largas
aquarum venas saxo exiuisse. Hæc sacer-
dotis potestate superata videmus. Verba quip-
pe sacrosancta cum pronunciat, continuo aut
fit sanguis Christi: aut cum inibet, peccato-
rum pelagus exarefcit, aut cum retinet insa-
nię veluti fluctuum attolluntur, aut moles
cum saxo, & adamante duriora ferit pectora,
lachrymarum copiosum imbrem elicit, pereni-
nisque diuinę gratiæ riuus in animos influunt.

Cælum.

Miramur deinde hoc vno verbulo, *fat fir-
mamentum*, tantam, tam splēdidam, tam spe-
ciosam molem: tot lucentium signorum ve-
luti picturis vermiculatam, tot facibus collu-
stratam, atque tot miraculis refertam emer-
sisse.

Eucharistia

At hoc mirabilius vna sacerdotis voce, De-
um ipsum, à quo cælum, tellus & amnes, &
maria, & quidquid ætheris omnia cingentis
amplexu continetur emanauit, se in orbicu-
latam modici panis speciem induere.

Miramur ad Helix præces ignem de cælo. Nihil com-
delapsum in victimas. Hoc mirandum porius parandū est
quod ad sacerdotis verba Deus noster ignis Dei namq;
omnia comburens influat in hostias. Mira- cum mi-
mur ad imperium vnius principis Iosue fo- raculo Chri-
stem in medio cursu repiesum constitisse. O- si n'Encha-
bediente Domino voci hominū, parum quod rilla.
sol in cælo steterit: Hoc illustrius, quod ille,
cuius est sol veluti de maiestatis folio de-
tractus, in sacrificantis inueniatur mani-
bus. Quid multa? stupemus, quoties ad hanc
vnius puellæ orationem, *fat mihi secundum
verb. m. suum*, Deum, Deum (inquam) hu-
mano corpusculo circumuectum: Ac hoc in
sacerdotis manibus quotidie perfectum ve-
neramur. Proh fidem numinis! quales & quā-
tas oportet esse manus istas! Quam præcla-
ras, quam innocentes, quam pudicas, quam
venerabiles esse oportet istas manus, quæ
Deum cœlitus excipiunt, Deum tangunt,
Deum tractant!

Quanta, & qualia esse oportet ista labia, *Sacerdotum*
quàm pura, quam impolluta, quam augusta puritas in
labia, quæ Dei vni genam filium, Angelorum celebrādo.
amores, & delicias, mundi reparatorem Chri-
stum, intra sua claustra demissum, cum omni
veneratione salutant! quid dico salutant? imò
ipsam sacrosanctis verbis eliciunt.

Quid de reliqua potestate licet mihi dice-
re: mihi vè licet, quod est libere pronuncia. *Sacerdotum*
re. Hæc sacerdotes, terrarum Principes vestris *cu mira-*
genibus aduoluit. Hæc miserorū catenas dil- *culosa*
soluit. Hæc inferorum veces, & repugula dif-
fringit, hæc veterem draconem cruoris hu-
mani siti rabidum conterit. Hæc æstus & flā-
mas extinguit. Hæc os putei furialis obturat,
Hæc cæli fores aperit. Hæc ad omnipotentis
Dei mortales contubernium introducit. Au- *Regum. 1.*
dax fuit illud Helix. *Viuu dominus Deus Is-* *17.*
rael in cuius conspectu sto. Si erit hu annu ros,
& pluuia, nisi iuxta oris mei verba hominū
nem vnum, pauperem, contemptum, longa
macie torridum per triennium cælum clau-
sisse, nubes verborum impetu attonitas con-
tinuisse, iam iam lapsuros imbres detouisse.
Magnum fateor, sed maius, quod sacerdotes
nostri faciunt, qui eadem lingua sanctorum
operum administra claudunt inferos, & cæ-
lum ijs, qui ingredi cupiunt diuinissimè re-
cludunt, *nimis honorati sunt amici tui Deus,*
nimis abundè rebus humanis indulgisti, qui
homulos ex Adami luto concretos ad hanc
glorię apicem extulisti.

Hic

Iob 40.

Hic te appello Iobe virorum omnium qui sunt, & erunt, fortissime, si nunc hecat tibi ex pulcricibus resurgere, & cum Deo tot olim sermones misere, deque diuina potentia differere: si nunc Deus, quod antea fecit, tibi loquatur de turbine, & dicat.

Accinge fient vir lumbos tuos, ininterrogabo te, responde mihi, nunquid nosti ordinem in caelo, & pones rationem eius in terra. Nouerunt sacerdotes, & hierarchia caelestis imaginem constituant in terris. Nunquid ingressus es profunda maris, & in nouissimis abyssi deambuisti? ingressi sunt sacerdotes ingens quasi mysteriorum pelagus, & in arcanis Dei ambiunt. Nunquid aperta tibi sunt porta mortis, & ostia tenebro auidisti: eadem ipsa aperiunt, & claudunt sacerdotes.

Nunquid produces luciferum in tempore suo, & vesperum super filios terrae consergere facies? Gratiam ita Deo dispensante pene producant, sacerdotes. Nunquid mittis fulgura, & ibunt, & immortalium animos infundunt & reuerentia tibi dicent adsumus. Anathematum fulmina mittunt, & retrahunt sacerdotes viui sacrorum. O ministerij potestatem, & Dei liberalitatem! E quis erit ita stupidus, & veors, vt in hac ditione, quasi in suo gloriatur, vt dominari desideret in clero, vt Dei elatibus abuti, non uti velit.

Haec si quis oratoris vel sit vberius exornare, latissimum campum inueniet, in quo exultare possit.

EUCHARISTIA MIRACULUM plenum munificentiae, & magnus argumentorum cam- pus.

CAPVT XIII.

Iam cum ad illud Eucharistiae Sacramentum deueneris, *μυστήριον* vere vt appellatur à Diuo Dionysio, τὸ πάντων ἱερωτικῶτατον & ἱερωτατέον αὐτάτων audebis iura iam pueris gentilitatis comparare miracula, colossos puta Rhodios, & pensiles hortos Semiramidis, & Cretae labyrinthos, & aram ex coribus, & mortuorum tomnia Mausolae, & si quid est nugatum huiusmodi, P.oh reculas, & marcescentes umbras vanitatis!

Eucharistia & mortis. *τροφαῖον ἱερῶτος*, trophaeum amoris, Christus

quippe Dominus, cum gloriosissima legatione perfunctus in aeterni Patris contubernium reuolaret, quod amici facere solent, à suorum complexibus aegre diuulsi, & in longinquas terrarum oras profecturi, vt apparatusimum munus eligant, quod in perpetuum beneuolentiae pignus, & amoris solatium suis relinquant, hoc perfecit tanto nobilius, quanto dilexit ardentius, & potuit magnificentius. Neque enim suis expressam in cera, aut in auro politissimis lineamentis effigiem, non sigillum, non anulum, non quidpiam simile donauit, sed corpus, & sanguinem, animum, mentem, diuinitatem, se denique totum, quod poterat δῶρον ἁγιώτατον suis fratribus tradidit, vt corpus, quod ex argilla nostra traxerat, ceelum autem vt iam radijs gloriae vestitum suo iure repererat, arte mirabili, & ante hunc diem inaudita cum caelo, & terris ita diuideret, vt eodem vtraque pars non diuiso, & comminuto, sed toto plenissime frueretur.

Basil. hom. de charitate Eucharistiae. Ἰσχυρὸν ἔστι τὸ πρὸς νόμισμα.

Et istud hereditarium munus testamenti Gaudetis eius noui, quod nobis ea nocte qua tradebatur tractatu serueris crucifigendus, tamquam pignus sua praesentia cundo.

derehquit, munus augustum, sanctum, manus, munerum omnium cumulatissima perfectio. Mirare quantam uoles sumptuosam illam, & plane magnificam Iulianiani imperatoris mensam, quam in templo sanctae Sophiae dedicaui, stupendum plane donarium, in quod terra, marique delibatas opes, puta lignorum, metallorum, gemmarum omnium purissimum florem studiosa luxuria congregasset, vt in vnum orbiculum vniuersi orbis miracula colligeret. Ego vero satis mirari non possum in Eucharistia non fruolam donorum opulentiam, sed caelestium grauatam iuge quoddam seminarium, fontem clarissimarum virtutum, culmen bonorum omnium.

Cedrenus et Baro. ad animum Iulianiani.

Enimvero minime mirum est, cum & illud contineat, cuius ritus omnia respurguntur, vt orta crescant, crescendo maturitatem assequantur, & matura nunquam senescant. Nec immerito magnus ille Basilius S. Basil. epi. Eucharistiam appellat *νονωτια τὸ ἀγαθόν*, bonum enim est, & bonum illud, quod sapientissimo Moyse fuerat antea pronissum.

Ostendat tibi omne bonum. O rem admirandam antea! Verbum Dei ὡς τροφῆον humanos artus induit, nunc in hostiam induitur. ἵδὲ λόγου.